

Vapaaehtoisen suojelun vaihtoehdot

Asikkala 22.5.2025

Hanna Korpinen, Metsäkeskus

METSÖ-ohjelma 2008-2025

METSO-ohjelma 1 / 2

- Etelä-Suomen metsien monimuotoisuuden turvaamisen toimintaohjelma eli METSO
- Ohjelmakausi 2008 – 2025, jatkokautta valmistellaan parhaillaan
- Yksityiset metsänomistajat voivat suojella ja hoitaa metsiensä monimuotoisuutta
- Ohjelman lähtökohtana on aina vapaaehtoisuus
- METSOssa sekä pysyviä että määräaikaisia keinoja
- Metsäkeskus rahoittaa ympäristötukisopimuksia ja suunnittelee metsäluonnon hoitohankkeita. Alueelliset ELY –keskukset toteuttavat pysyvää suojelua.
- www.metsonpolku.fi

METSO-ohjelma 2/2

- METSO -kohteina ovat valintaperusteissa määritellyt arvokkaat luontotyypit
 - Lehdot
 - Monimuotoisuudelle merkittävät kangasmetsät
 - Monimuotoisuudelle merkittävät suot
 - Vesistöjen lähimetsät
 - Metsäluhdat ja tulvametsät
 - Metsäiset kalliot, jyrkänteet ja louhikot
 - Kalkkikallioiden ja ultraemäksisten maiden elinympäristöt
 - Harjujen paahdeympäristöt
 - Puustoiset perinnebiotoopit
 - Maankohoamisrannikon monimuotoisuuskohteet

Metsäkeskus

METSO-elinympäristöjen rakennepiirteet ja lisäarvot

Elinympäristön monimuotoisuudelle tärkeiden rakennepiirteiden esiintyminen on keskeistä, kun arvioidaan suojelukelpoisuutta.

1. Lahopuu: lahot maapuut, pökkelöt, kelot, pystypuut, kolopuut, tuulenkaadot
2. Vanhat lehtipuut ja havupuut
3. Jalot lehtipuut
4. Palanut puuaines
5. Puuston erirakenteisuus, latvusaukkoisuus
6. Soistuneisuus: lettoisuus, luhtaisuus, korpisuus ja rämeisyys
7. Pohjavesivaikutus: lähteisyys ja tihkuisuus
8. Lehtoisuus, kalkkivaikutus, ravinteinen kallioperä □ lehtolajisto
9. Luonnontilainen tai ennallistamiskelpoinen vesitalous

Lisäarvoja monimuotoisuudelle ovat mm. uhanalaisen lajin esiintymä, sijainti suojelualueen läheisyydessä, virkistyskäyttö, mutta lisäarvo ei yksin riitä suojelukelpoisuudelle.

Metsäkeskus

METSO-elinympäristöjen rakennepiirteet

Elinympäristön monimuotoisuudelle tärkeitä rakennepiirteitä ja tarvittaessa erityislajistoa tulee aina kuvailla kuviokohtaisesti ympäristötukihakemuksessa.

METSO-ohjelman suojelukeinot

- Pysyvä suojelu (Ely-keskus, luonnonsuojelulaki) **Verovapaa korvaus**
 - Myynti suojelualueeksi
 - Yksityisen suojelualueen (YSA) perustaminen
- Määräaikainen rauhoitus (Ely-keskus, luonnonsuojelulaki)
- Metsätalouden ympäristötuki: 10 v määräaikainen suojelu (Metsäkeskus, Laki metsätalouden määräaikaisesta kannustejärjestelmästä eli Metka) **Verollinen korvaus**
- Luonnonhoitohankkeet (Metsäkeskus, Metka)

Metsäkeskus

Metsätalouden ympäristötuki

Metsätalouden ympäristötuki, ehdot

- Metka-lain yleisehdot koskevat myös ympäristötukea
- Tukea voidaan myöntää metsälain alaiselle alueelle
 - ei myönnetä suojelualueille, kaava-alueille metsälain voimassaolo rajauksin
- Tuen saajana metka-lain 4 § mukainen yksityinen maanomistaja
- Tukea ei saa myöntää työhön tai toimenpiteeseen, joka on laissa säädetty maanomistajan velvollisuudeksi
 - Ei myöskään lainvastaisen toiminnan korjaamiseen
- Rahoitettavaan työhön tai toimenpiteeseen ei saa kohdistua muuta valtionavustukseksi katsottavaa tukea

Ympäristötuen kohdentaminen

Ympäristötukikohteet ovat pääsääntöisesti pienialaisia ja puustoisia kohteita ja voivat sijaita myös toisistaan erillään.

Laajat ja monimuotoisuusarvoltaan erityisen merkittävät (mm. suojelualueisiin kytkeytyvät, harvinaiset luontotyytit) pyritään ohjaamaan tai välittämään pysyvään suojeluun.

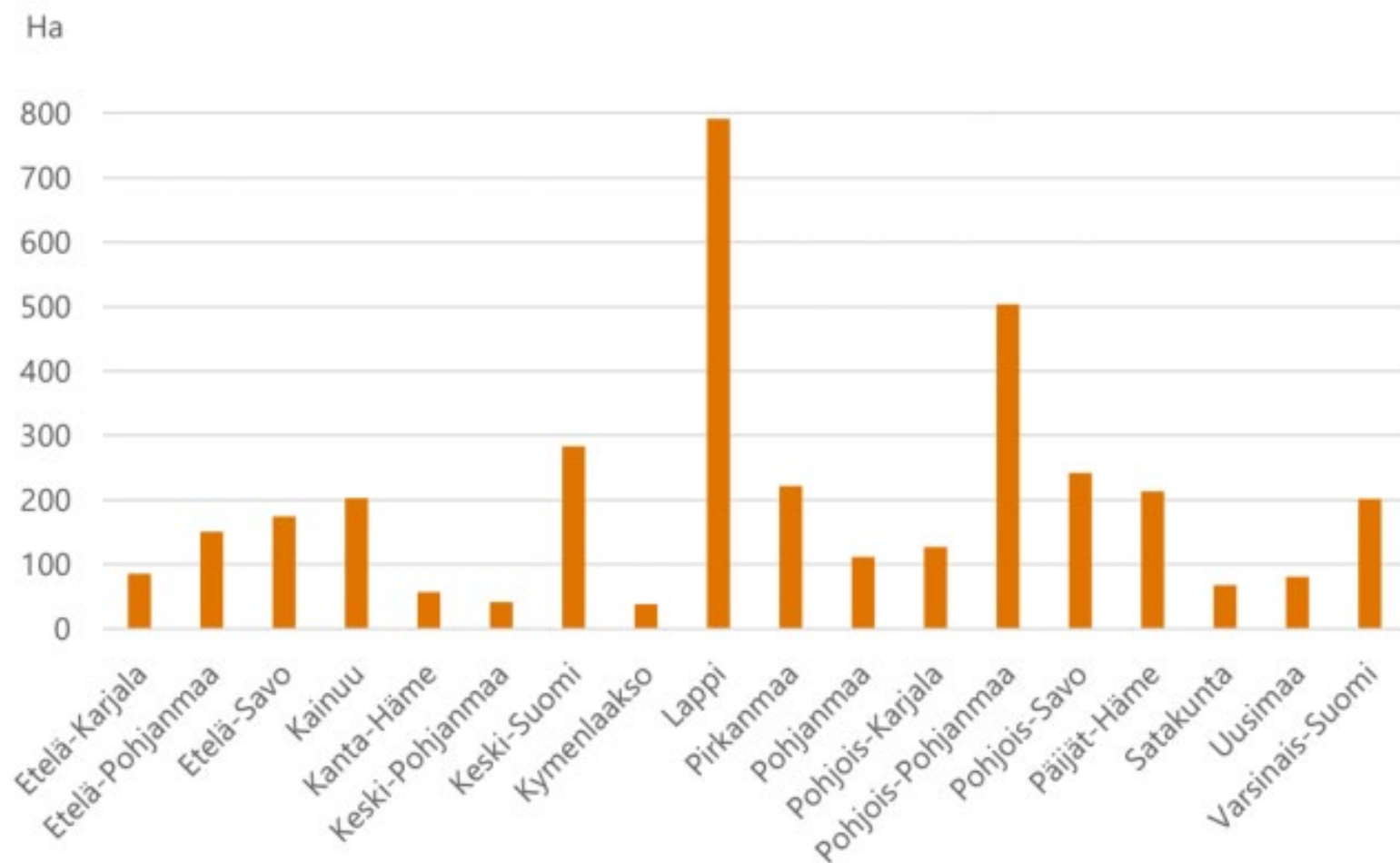

Ympäristötukisopimus pinta-ala (ha) elinympäristöittäin vuonna 2023

METSÄLAIN 10 §:n ELINYMPÄRISTÖT	2023, ha	2008–2023, ha
Pienvedet	602	12 980
Rehevät korvet ja letot	245	3 177
Lehtolaikut	321	3 370
Kangasmetsäsaarekkeet	72	1 445
Rotkot ja kurut	4	61
Jyrkänteet alusmetsineen	103	762
Vähätuottoiset elinympäristöt	45	12 434
Yhteensä	1 392	34 229

METSO ELINYMPÄRISTÖT	2023, ha	2008–2023, ha
Lehdot	190	1 369
Monimuotoisuudelle merkittävät kangasmetsät	2 175	11 701
Monimuotoisuudelle merkittävät suot	597	4 889
Vesistöjen lähimetsät	377	3 625
Metsäluhdet ja tulvametsät	36	344
Metsäiset kalliot, jyrkänteet ja louhikot	340	2 584
Kalkkikalliot ja ultraemäksisten maiden metsät	1	6
Harjujen paahdeympäristöt	0	45
Puustoiset perinneympäristöt	1	55
Maankohoamisrannikon monimuotoisuuskohteet		782
Yhteensä	3 717	25 400
YMPÄRISTÖTUKISOPIMUKSET YHTEENSÄ	5 109	59 629

Ympäristötukisopimusten pinta-alan (ha) jakautuminen maakunnittain vuonna 2023

Lisätietoa

- Ympäristötuki: www.metsakeskus.fi -> Metsätalouden tuet -> Metka-tuet -> Tietoa ympäristötuesta
- METSO-ohjelma: www.metsonpolku.fi
- Luonnonhoidon asiantuntija, Hanna Korpinen,
hanna.korpinen@metsakeskus.fi , p. 050 472 2539